

Ποιοι είναι ισχυροί και ποιοι ασθενείς;

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

«Δεν έχουν όλες οι ψυχές αντοχή στο ίδιο μέτρο. Άλλες είναι ισχυρές σαν πέτρα, άλλες ασθενείς σαν καπνός. Όμοιες με καπνό είναι οι υπερήφανες ψυχές. Όπως ο άνεμος διασκορπίζει άτακτα τον καπνό, έτσι ο εχθρός διάβολος παρασύρει τις υπερήφανες ψυχές, διότι ή δεν έχουν υπομονή ή εύκολα εξαπατώνται και πέφτουν σε απόγνωση. Οι δε ταπεινές ψυχές φυλάσσουν τις εντολές του Κυρίου και στέκονται ακλόνητες σαν βράχος, πάνω στον οποίο συντρίβονται όλα τα κύματα. Αυτές οι ψυχές παραδόθηκαν στο θέλημα του Θεού και νοερώς θεωρούν τον Θεό, και ο Κύριος δίνει σ' αυτές τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Όποιος ζει κατά τις εντολές, αυτός κάθε ώρα και στιγμή ακούει να ηχεί στην ψυχή του η χάρη» (Αρχιμ. Σωφρονίου, Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Ι. Μ. Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας, 1999).

Ο μέγας όσιος Σιλουανός του Άθω ήταν απόλυτα προσγειωμένος: ήξερε ότι κάθε άνθρωπος έχει διαφορετικά πνευματικά μέτρα, γι' αυτό και έχει διαφορετικές αντοχές. Που σημαίνει ότι ο καθένας, κι έχει ασφαλώς υπ' όψιν του τους

χριστιανούς, πρέπει να μάθει την κατάσταση του, ώστε ανάλογα με το πνευματικό επίπεδό του να κάνει και την άσκησή του. Το σημειώνει σε άλλο σημείο του κειμένου του: «Πρέπει να γνωρίζεις το μέτρο σου, για να μην αποκάμει η ψυχή. Μελέτησε τον εαυτό σου και δώσε στην ψυχή σου άσκηση κατά τη δύναμή της». Δεν μπορείς δηλαδή ενώ είσαι αρχάριος πνευματικά να επιλέξεις τις ασκήσεις του προχωρημένου και τελείου χριστιανού. Είναι σαν το μικρό παιδί που θέλει να σηκώσει βάρος μεγάλο που δεν το αντέχει - θα συνθλιβεί και θα καταπλακωθεί. Ή σαν το μωρό που ενώ χρειάζεται γάλα του δίνουν στέρα και βαριά τροφή - υπάρχει κίνδυνος να χάσει και τη ζωή του! Το σημειώνει ο απόστολος Παύλος: «γάλα σας πότισα, γιατί δεν αντέχετε ακόμη το κρέας».

Οπότε το ζητούμενο από τον χριστιανό είναι η απόκτηση για να μπορεί να προχωρεί πνευματικά μίας έστω και μικρής διάκρισης ως επίγνωσης των μέτρων του, κάτι που βοηθάει πολύ σ' αυτό η υπακοή σε διακριτικό πνευματικό πατέρα. Δεν είναι τυχαίο ότι η Εκκλησία μας με το Πνεύμα του Θεού που την διακατέχει προσφέρει αδιάκοπα και αταλάντευτα το όραμα της τελειώσεως στους χριστιανούς, τον σκοπό της θεώσεώς τους με την ακρίβεια των κανόνων της, αλλά κυρίως πορεύεται χρησιμοποιώντας την οικονομία - συγκαταβαίνει στις αδυναμίες των μελών της χριστιανών. Χωρίς την οικονομία αυτή και οι ίδιοι οι θεόπνευστοι κανόνες της θα λειτουργούσαν γι' αυτούς, κατά τη γνωστή ρήση του αγίου Παϊσίου του αγιορείτου, ως «κανόνια» που θα ρήμαζαν τη ζωή τους. Κι έχει αποδειχθεί: εκείνος που απαιτεί την απόλυτη ακρίβεια για όλους είναι συνήθως

εκείνος που ούτε με το μικρό δαχτυλάκι του δεν τηρεί τίποτε – μοιάζει με τους Φαρισαίους όπως έλεγε ο Κύριος που απαιτούσαν τα πάντα από τους άλλους, όχι όμως από τους εαυτούς τους, ο ορισμός της υποκρισίας.

Ο άγιος Σιλουανός προχωρεί και διευκρινίζει με την πείρα του: Ασθενείς ψυχές που είναι σαν καπνός είναι οι υπερήφανες ψυχές. Γιατί δεν έχουν κανένα στήριγμα. Μάλλον το μόνο στήριγμά τους είναι ο... εαυτός τους, ο οποίος όμως άγεται και φέρεται από τα κύματα των παθών τους και τις δαιμονικές επήρειες. Ποιος μπορεί να καυχηθεί για τη στερεότητά του; Ο ίδιος ο Κύριος το απεκάλυψε: «Χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε». Το τίποτε είμαστε χωρίς Εκείνον και τη χάρη Του. Και η διαχρονική εμπειρία όλων των ανθρώπων το επιβεβαιώνει. Γι' αυτό και είναι γνωστό στην ιστορία του χριστιανισμού ότι το μεγαλύτερο θήραμα για τον Πονηρό διάβολο είναι ο υπερήφανος άνθρωπος. Και πώς διαπιστώνεται η υπερηφάνεια του; Από την έλλειψη της υπομονής του, από την ευκολία που εξαπατάται και αμφιβάλλει για την πίστη του Χριστού και από το γλίστρημα προς την απόγνωση. Ο ανυπόμονος, ο δίψυχος, όποιος απογοητεύεται και φτάνει σε όρια απόγνωσης, αυτός είναι ο υπερήφανος και εγωιστής άνθρωπος, έστω κι αν δεν έχει καμία επίγνωση της τραγικής αυτής πνευματικής πραγματικότητας. Κι είναι σαν να περιγράφει ο άγιος τους περισσότερους από εμάς τους συγχρόνους χριστιανούς, που σαν καπνός σκορπιζόμαστε άτακτα από τα ριπίσματα του ανέμου, δηλαδή από τις διάφορες δυσκολίες της ζωής, κυρίως όμως γινόμαστε έρμια του εχθρού που μας παρασύρει στα δικά του λημέρια κάνοντάς μας να διαγράφουμε το μόνο στέρεο έδαφος, τις εντολές του Θεού.

Και ποιες είναι οι ισχυρές σαν την πέτρα ψυχές; Οι ταπεινές ψυχές, λέει ο άγιος στοιχώντας σε όλη την Αγιογραφική και Πατερική παράδοση. Γιατί είναι θεμελιωμένες στον βράχο των εντολών του Θεού. Αρνούμενες το δικό τους εγωιστικό και υπερήφανο θέλημα ωθούν με τη δύναμη του Θεού τον εαυτό τους στην αγάπη Εκείνου και στις άγιες εντολές Του – ο ταπεινός βάζει ερωτηματικό πάντοτε στις δικές του επιλογές και εκτιμήσεις στα πνευματικά θέματα και υπακούει στο μόνο Απόλυτο: τον Κύριο Ιησού Χριστό και τον λόγο Του. Το είπε ο ίδιος ο Κύριος με παραβολή: ο υπάκουος στον Θεό μοιάζει με εκείνον που κτίζει το σπίτι του πάνω στον βράχο. Κι όταν έρχονται οι άνεμοι και τα κύματα μένει στέρεος χωρίς να σείεται από το οτιδήποτε. Ενώ αντιθέτως ο ανυπάκουος, ο υπερήφανος όπως είπαμε, κτίζει πάνω στην άμμο. Γι' αυτό και η πτώση με τις δυσκολίες είναι δεδομένη.

Και γιατί λέει ο άγιος Σιλουανός ότι αυτές οι ψυχές θεωρούν τον Θεό και νιώθουν τη χάρη Του να ηχεί στα αυτιά τους; Μα γιατί ο ίδιος ο Κύριος υποσχέθηκε ότι όποιος παραδοθεί στο θέλημα του Θεού θα βρίσκεται στην ίδια γραμμή με Εκείνον,

θα συντονίζεται με τη δική Του ζωή, Εκείνος θα αναπαύεται στην ύπαρξή του ως συνέχειά Του. «Μείνετε πάνω στην αγάπη μου» είπε. «Εάν τηρήσετε τις εντολές μου, θα μείνετε μέσα και πάνω στην αγάπη μου». Και αλλού: «Όποιος με αγαπάει θα τηρήσει τις εντολές μου, οπότε θα τον αγαπήσει ο Πατέρας μου και εγώ θα του εμφανιστώ. Θα έλθουμε και θα κατοικήσουμε με τον Πατέρα εν Πνεύματι μέσα του». Ο ταπεινός άνθρωπος έχει εμπιστοσύνη μόνον στον Χριστό, αγωνίζεται να τηρεί μόνο Εκείνου το θέλημα, φανερώνεται στον κόσμο ως ένας άλλος Χριστός.

pgdorbas.blogspot.com

<https://bit.ly/3e0i2C2>